

اشتراکات شیعه و اهل سنت

در عینده مهدویت
” ”

جواد جعفری

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

فهرست

۷	دیباچه
۹	مقدمه
۱۱	فصل نخست: شخصیت‌شناسی امام مهدی ﷺ
۱۱	۱. نام امام
۱۳	۲. نسب امام
۱۳	(الف) اهل‌بیت پیامبر ﷺ
۱۴	(ب) فرزند حضرت فاطمه زینب ؓ
۱۷	۳. اوصاف ظاهری امام
۱۹	۴. جانشینی امام
۲۷	۵. سیره امام
۲۷	(الف) عدالت اقتصادی
۲۹	(ب) بخشش فرمان
۳۳	فصل دوم: قیام امام مهدی ﷺ
۳۳	۱. حتمی بودن قیام
۳۶	۲. نزدیکی قیام
۳۷	۳. آخرالزمان بودن قیام

۶۰۰ اشتراکات شیعه و اهل سنت در عقیده مهدویت

۳۸	۴. دوران قبل از قیام
۴۷	۵. نشانه‌های قیام
۴۸	الف) پرچم‌های سیاه
۵۲	ب) خسف بیدا
۵۸	ج) قتل نفس زکیه
۶۳	۶. یاران قیام
۶۳	الف) تعداد یاران
۶۸	ب) محل بیعت
۶۹	۷. محل قیام
۷۲	۸. فرو آمدن حضرت عیسیٰ هنگام قیام
۷۷	فصل سوم: حکومت امام مهدی ﷺ
۷۷	۱. عدالت فraigیر
۸۰	۲. نعمت بی‌سابقه
۸۲	۳. طبیعت سرسیز
۸۷	نتیجه‌گیری
۹۱	کتابنامه

دیباچه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد وآلـه الطـاهـرـين
السلام على المـهـدى الـذـى يـمـلـأ الـارـض قـسـطا وـعـدـلا كـما مـلـئـتـ
ظـلـمـا وـجـورـا.

باور به سرانجام نیک بشر و اصلاح جهان به دست فردی مصلح، از مشترکات همه ادیان است. اسلام نیز که برترین و کامل‌ترین دین الهی به شمار می‌رود، بدین خواسته و امید طبیعی انسان پاسخ گفته و چنین کسی را با عنوان «مهدی» به بشر شناسانده است. او کسی است که همنام رسول خدا^{علیه السلام} و از عترت ایشان و از نسل فاطمه^{علیها السلام} است. او همان کسی است که از کنار کعبه قیام خود را شروع می‌کند. قسط و عدل در تمامی عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی و حقوقی را بر پهناى زمین می‌گستراند. در این کار همه مصلحان کنار اویند و حتی عیسای مسیح برای یاری اش می‌شتا بد و پشت سرش به نماز می‌ایستد. آری او مهدی امت است که رسول خدا^{علیه السلام} بشارتش را به بشر داده است و در منابع روایی همه مذاهب اسلامی نیز با اوصاف مذکور از وی یاد شده است.

۸۶ اشتراکات شیعه و اهل سنت در عقیده مهدویت

اما برخی کژاندیشان تفرقه جو با نادیده انگاشتن تمامی این روایات مشترک، آن را عقیده‌ای فرقه‌ای و انمود می‌نمایند.

از این رو محقق ارجمند، حجت‌الاسلام و المسلمین جناب آقای «جواد جعفری» در این تحقیق به عقیده مهدویت از این منظر پرداخته و با استفاده از روایات صحیح‌السند مشترک بین شیعه و اهل سنت به شباهت مذکور پاسخ گفته است. امید است این اثر چراغ راهی برای جست‌وجوگران حق و حقیقت باشد.

انه ولی التوفيق
پژوهشکده حج و زیارت
گروه کلام و معارف

مقدمه

عقیده مهدویت، یعنی اعتقاد به قیام حضرت مهدی ع در آخر الزمان که جهان را پر از عدل و داد می‌نماید، از عقایدی است که تمام مسلمانان با داشتن اختلاف مذهبی، بر آن اتفاق نظر دارند؛ چراکه موعود کتاب آسمانی مسلمانان و بشارت پیامبر آخرالزمان حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم است. بی‌شک، اعتقاد به ظهور منجی طرفیت‌های بسیار فراوانی در عرصه فردی و اجتماعی دارد. مطرح کردن اندیشه مهدویت می‌تواند چشم‌انداز حرکت امت اسلامی را مشخص نماید. هر فرد، گروه، تشکل و جامعه‌ای می‌تواند در سایه توجه به مهدویت، وظیفه خود را بشناسد و براساس آن، عملکرد خود را بسنجد. می‌توان با نگاه به این وعده بزرگ الهی و نبوی، فصلی مشترک برای گفت‌وگویی بین مذاهب اسلامی ایجاد نمود و مسلمانان را بیشتر به هم نزدیک کرد؛ چراکه بسیاری از موضوعات مهدویت میان همه مذاهب اسلامی مشترک است.

متأسفانه گروه‌هایی که با وحدت مسلمانان، منافع شیطانی شان به خطر می‌افتد، همواره به دنبال ایجاد تفرقه‌اند و چنین وانمود می‌کنند که عقیده مهدویت در نظام فکری شیعه، فصل مشترکی با اهل تسنن ندارد و

۱۰۶ اشتراکات شیعه و اهل سنت در عقیده مهدویت

امام مهدی شیعه^۱ تنها در نام «مهدی» با اهل سنت مشترک است. گروه‌های تکفیری و هابیت از این دسته‌اند. کسانی که به دلیل داشتن امکانات مادی فراوان، شبکه‌های مختلف ماهواره‌ای و سایت‌های متعدد مجازی، پیوسته تفرقه و دشمنی را میان امت اسلامی تبلیغ می‌کنند. صورت خوش‌بینانه این است که چنین افرادی، افزون بر بی‌اطلاعی از روایات شیعه، کمترین آگاهی هم از منابع روایی اهل تسنن ندارند؛ زیرا اگر نیم‌نگاهی به این کتاب‌ها بیندازند، خواهند دید بسیاری از مسائل مهدویت میان شیعه و سنی مشترک است.

در واقع این تحقیق، به برخی نقاط مشترک میان شیعه و سنی در مسئله مهدویت می‌پردازد. بی‌شک، مراجعه به منابع روایی شیعه و اهل سنت و استخراج روایات مشترک، به روشنی گویای اشتراک فراوان و وحدت نظر جهان اسلام در آموزه بالنده مهدویت است.

در این نوشتار سعی شده است تا احادیث معتبر اهل سنت نقل شود تا بهانه‌جویان تفرقه‌افکن، ضعف سند یا بی‌اعتباری منبع آن را بهانه نمایند. بی‌تردید اگر قرار باشد همه روایات اهل سنت در نظر گرفته شود، موارد مشترک میان روایات شیعه و سنی بسیار فراوان‌تر از این خواهد شد.^۱ موارد مشترک میان فرق اسلامی در سه بخش کلی ارائه می‌شود: بخش اول، مشترکات روایات شیعه و سنی درباره شخص امام مهدی^۲. بخش دوم، مشترکات درباره قیام ایشان و بخش سوم مشترکات درباره دوران حکومت امام مهدی^۳.

---

۱. ر.ک: بررسی تطبیقی روایات مهدویت در روایات شیعه و اهل سنت، مهدی اکبرنژاد.